

Yazar Mustafa Aslan Aksungur İle Yaşamı Ve Edebiyat Üzerine

– F.Ç.Kabadayı · 23 Mayıs 2015

Kişileri ölümden kurtaracak olan Azrail değildir, kendi yapıtlarıdır..!

Mustafa Aslan AKSUNGUR

Bu hafta üretmenin nasıl olduğunu bizlere eserleriyle, yazdıklarıyla anlatan Mustafa Aslan Aksungur ile birlikteyiz. Kendisi her yazarın ihtiyacı olan eserleriyle, esprili ve mütevazı kişiliğiyle gönlümüzde yer edinmiş yazarlardan... Allah uzun ömür versin diyelim kıymetini bilmemiz gereken değerli bir kalem... 1945 yılında Eskişehir Çifteler Köy Enstitüsü'nden mezun olduktan sonra kendini edebiyata adanmış Ömrünün çoğunu yazmakla geçirmiş. Yazmak için okumak, okumak için araştırmak onun Başlıca amacı olmuş. Hazır mısınız onu yakından tanımaya... Haydi o halde başlayalım sohbetimize.

-Mustafa Hocam, öncelikle beni kırmadığınız için size minnettarım. Sizi tanımaktan Onur duydum. Edebiyata nasıl başladınız?

Soruya vereceğim yanıt belki biraz garip kaçacak ama, ben edebiyata beşikte iken başlamışım. Anacığım şairdi. On iki çocuk anasıdır. Bizleri uyutmak için beşiğimizin başında ninniler söyler, yakımlar yakardı. Söylediği ninnilerin çoğu kendi yaktığı yakımları olurdu. Sonra dönüverirdi Yunus Emre ve Karacaoğlan şiirlerini kendi müziğiyle söylemeye... İşte taa o dönemlerimde başlamış edebiyata tutkunluğum.

-ilk eserinizin yayımlanma sürecini bizimle paylaşır mısınız?

Bastırabildiğim ilk kitabım, "Yunus Emre'nin Doğuşu" yapıtımdır. Büyük Yunus Emre'mizin ailecek ayrı bir yeri vardı evimizde. Oradan kalma bilgi ve tutkuyla çok önceleri hazırladığım halde ancak 2008 Mayıs ayı içinde bastırabildim.

-Yayınlanmış eserleriniz her yazarın elinde bulunması gereken kitaplar. Ben atasözlerine deyimlere çok önem verenlerdenim ve Türkçe'nin onsuz eksik kalacağına inananlardanım. Bu eserleri nasıl oluşturduunuz? Gerçekten çok emek almış Olmalı...

Altının kıymetini sarraf bilir, kitabın kıymetini yazar. Türk dili, dünyanın en zengin Atasözleri barındıran öpülesi ve de övülesi bir dildir. Yazarlarımız bu hazineden alabildiğine yahut olabildiğince yararlanmaları gerekir diye düşünüyorum ben de.

Sizi de, ATASÖZLERİNE verdiğiniz önemden ötürü, içtenlikle kutluyorum. Gerçekten de bir yazar için Atasözleri, yazılışı çok çok kolaylaştıran ve de olağanüstü yazınsal değerler katan, bedava bulunmuş bir altın anahtardır.

Atasözlerine karşı, çocukluğumdan kalma bir duyarlılığım var. Toroslar'ın taşı toprağından ağır Taşeli bölgesinin Uğurlu köyünde doğmuşum. Yüz on konutlu köyümüzde sobası bulunan üç beş ev ancak vardı o yıllarda. Uzun kış gecelerinde babamın akranları çocuklukla bizim evde toplanırlar, meşe koru ile dolu mangalın başında sohbetlere dalarlardı. Bu sohbetlerden de pek çok Atasözleri dökülürdü. İşte ta 1930'lu yıllarda başladı çocukluk belleğim bu Atasözlerimizi depolamaya... Sistemli olarak, Köy Enstitüsü öğrencilik yıllarımda başladım Atasözlerimizi yazılı olarak toplamaya. Köy öğretmenliği yıllarımda da, aralıksızca sürdürdüm bu derleme işini... Derlediğim bu Atasözlerini, üçlü bir set halinde: "Atasözleri ve Atasözü Nitelikli Deyimle + Atasözleri Açılımı + Dantelli Kutu (Küfürlü Atasözleri)adları altında, büyük boy, (1052) sayfa halinde, (67 yıllık) bir uğraş sonunda 1910 yılında kitaplaştıradım.,

Atasözlerine ilgi duyan meraklılar, bu konudaki uğraşlarımı: İçinde (21.533 + 1.239 = 22.772) Atalar sözü bulunan "Atasözleri ve Atasözü Nitelikli deyimler" kitabımızın "ÖNSÖZ" ünde daha ayrıntılıca bulabilirler.

- Çok teşekkür ederim Mustafa Üstadım... Henüz baskıya girmemiş fakat kıymeti tartışılmaz eserleriniz okurlarınızla ne zaman buluşacak, bu konuda bilgi verebilir misiniz?

Ne yazık ki bu bilgiyi veremeyeceğim; çünkü bunu ben de bilemiyorum. Bugüne değin birikmiş 40-50 kitaplık yazılarım var. Basıma hazır halde dosyalarında bekleyip duruyorlar. Halkımızın deyimiyle "Arpa yok!"

"-Sev beni, seveyim seni..!" demiş atalarımız. Bugüne değin, ben parayı sevemedim, para da beni sevmedi. "Parsasız adam, oksuz yaya benzer; ne denli gerilirse gerilsin avına erişemiyor!"

1962 yılından bugüne, hemen her gün yazdığım 66 defter dolusu " G Ü N LÜ K " yazılarım, (13.700) sayfayı buldu. Her gün bu sayfalar biraz daha artmakta...

Basıma hazır üç ciltlik, bin sayfayı aşkın, "83 adet DENEMELER" imi kesinkes yayınlamak istiyorum. Hiç olmazsa bir cildini yayınlatabilsem, belki ilgi çeker diyorum. "Michel de Montaigne" olsan, kim takar seni Türkiye'de Tatar-Ağası..!

-Her gün yüzlerce kitap piyasaya çıkıyor ve edebiyat dünyasında bazen okurdan çok yazar olduğunu düşündürüyor. Elbette kaliteli kitaplar gelecek nesillere ulaşacak sizce bir eserin kalıcılığını ne belirler?

Bir yapının kalıcılığını, insanlığa verebildiği öz-değerleri belirler. Gel bil ki o kalıcı yapının, insanlığa ulaşabilme şansına erişebilmesi gerekir...

Evet! “Edebiyat dünyamızda okurdan çok yazarlarımız var!” Bu doğru. Şu “Cep Telefonları” Okur mu koydu ki Türkiye’imizde, okurlar yazarlardan çok olsun! Nereye bakarsak bakalım, yedi ile yetmiş yaş arası her insanımızın cebinde bile değil, ya elinde, ya da kulağında bir cep telefonu görürüz. Her ülkede, Eğitim ve Kültür düzeyidir okuru belirleyen ölçüt.

- Mustafa Hocam, şiir de yazıyorsunuz. Seviyor musunuz? Şiir ve edebiyat hakkında düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Şiiri hem severim hem de yazarım. Hatta, iki kitabımı tümünden şiir ile yazdım. “Köroğlu Destanı – Anadolu + Köroğlu Destanı – Uygur” kitaplarımın ÖNSÖZ ve GİRİŞ bölümleri dışındaki ana konularının tümü şiirle yazılmıştır.

İnsanı öteki canlılardan ayıran biricik değer, “Şiiri ve edebiyat” olduğunu düşünürüm ben. Hatta bazen, “Acep hayvanlar da kendi dilleriyle şiir söylerler, edebi konuşmalar yaparlar mı ki?” diye, apuk-supuk düşündüğüm bile olur.

-Biz ona ‘yaratıcı düşünme’ diyoruz ve eminim takdir edersiniz ki bu dünyanın en zor işidir. Peki, Mustafa hocamız bir gününü nasıl geçirir? Nelerden hoşlanır, neleri sevmez?

Mustafa Aslan AKSUNGUR, günün 24 saat oluşunu hiç sevmiyor. Çok kısa geliyor 24 saatlik günler, Mustafa Hocamıza...

Sabahleyin saat, 07- 07,30 sularında kalkarım yataktan. Duşumu alır, otururum masamın başına. Dünden kalma yazılarımı gözden geçirmeye başlarım. Çok sürmez bu gözden geçirmeler. Bitirdim mi, geçerim programımdaki yeni konumu yazmaya, oluşturmaya. Saat 09 – 09.30 arası, kahvaltı saatimizdir. Günün uykuda geçen 7–8 saatlik bölümünden sonra kalan 15 – 16 saat, çalışmak, okumak, yazmak, araştırmak ve de Düşünmekle geçer. En çok hoşuma giden şey de, yazdığım yazılarıma son şeklini verip bitirmek ve bitirdikten sonra bir kez daha okumaktır.

-Yazmaya yeni başlayan kalemlere ne tavsiyeniz olacak?

Bu soru, çok zor bir soru. Dünyada yedi milyar insan var, hiç birinin davranışı bir başkasının davranışıyla tıpatıp örtüşmez. Bu konuda her kalem, kendi yolunu kendi açacaktır. Bu soruyu ben kendi yöntemimi anlatarak yardımcı olmaya çalışayım:

Yazmaya karar verdiğim bir konuyu çok yönlüce düşünürüm. Olumlu yanlarını düşünmekle yetinmem, olumsuz, hatta taban tabana zıt yönlerini de ölçer, biçer, tartar, DÜŞÜNÜRÜM. Konu, yarı yarıya şekillenmiş demektir artık. Yine de, hemen oturup yazmaya girişmem. Üç beş gün sonra, aynı konuyu bir kez daha düşünce (merceğinin) büyütecinin önüne yatırır, inceler, rötuşunu yapar, başlarım yazmaya. Allah ne veriyse, dökülür iner kalemimden...

-Güzel bir anınızı bizimle paylaşır mısınız?

Enstitüde İzzet PALAMAR adında bir öğretmenimiz vardı. Her öğrenciye, çok candan, arkadaşça davranırdı. Benim yaşıma da, boyuma posuma da sınıf arkadaşlarımdan hemen hepsinden daha küçüktü. Sanırım o yüzden olacak, beni daha çok gözetirdi.

Bir gün derste: "İnsanla hayvan arasındaki en belirgin fark nedir?" diye sordu. Bu beklenmedik soru karşısında, kimi arkadaşımız, konuşma farkı, kimileri okuma, yazma dediler. Beğenmedi öğretmenimiz bu yanıtları. Ben de: "Düşünceyi! İnsan düşünerek yapar yapacağını, hayvan içgüdüleriyle yapar!" dedim. "Bravoo Sungur, bravo! İşte gerçek yanıt budur!" dedi, düşüncenin erdemlerini bir ders boyu anlattı... Düşünceyi bana sevdiren Palamar öğretmenim oldu. Öyle ki, bu dersin üstünden 14 yıl geçtikten sonra, düşünmenin değerini daha iyi kavradım ve öğretmenime borcumu şu şiirimle ödemeye çalıştım:

PALAMAR ÖĞRETMEN

(Çifteler Köy Enstitüsünde 1940 -45 yılları arasında Tarım öğretmenimiz idi.)

Bir Palamar öğretmen vardı

Şimdi nerelerde bilmem

Bilginin pratiğinde uçan dairelerle

Botanik bahçelerinden çiçekler toplardı

Bir Palamar öğretmen vardı

On parmağında on hüner

Yeşile vurgundu toprağa âşık

Kara gözlerinde buram buram Toprak kokardı

Bir Palamar öğretmen vardı

Bileği Herkül yüreği çocuk

Van Gogh'un "Buğday Tarlaları"nda

Sevgi başşaklamaya çıkardı

Şimdi nerelerde bilmem...

29.08.1957

-Eserlerinizden her hangi bir paragrafı okurlarımızla paylaşmak isteriz. Hangisine müsaade edersiniz?

Buyurun! Henüz yayınlamadığım "DENEMELER" 'imden rastgele açtığım dosyadaki, birbirlerini tamamlayan dört paragrafcık

DÜŞÜNCENİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ:

Düşünce:

Düşünce konusu, hemen hemen insan türünün insanlaştığı, düşünmeye başladığı en ilkel günlerinden bugüne değin beyinleri sancıtacak kertede gündemi dolduran sıcak bir konudur. Düşünce, soyut gibi görünse de, en somut konulardan birisidir.

Düşünce bir sanattır. Her sanat gibi DÜŞÜNCE de, doğru düşünme-bilmememiz için, büyük emekler ve uğraşlar vermemizi ister. Her kime olursa olsun, ne verdiğimiz ona, verdiğimiz yerden verdiğimiz kadarını alabiliriz ancak.

Doğru Düşünmenin Baş koşulu: "EMEK" tir; Beyin emeğidir. Beynimiz sancımadan doğru Düşünme konağına ulaşamayız..!

Düşünce, aynı zamanda boylu-boyunca ÖZGÜRLÜK demektir. Düşüncelere sınır koymaya kalkıldığı an onu öldürmüş oluruz. Demek ki düşünmenin en temelli öğelerinden birisi de: Kanatlandırılmış ÖZGÜRLÜKTÜR..!

-İyi ki okudum dediğiniz bir kaç yazar-şair ismi alabilir miyiz?

Vermesini bilmek kadar, hatta bundan bir fırt daha üstün olarak: "Almasını Bilmek!" gerek diye düşünüyorum. Okuduğum binlerce kitaptan, hiç birisini bir ötekine yeğ tutamıyorum. Ama yine de yeni genç yazar adaylarımıza bir ışık olacağını umduğum için, "-İyi ki SENECA"yı okumuşum!" diyebilirim.

“Bir insan hangi limana ulaşmak istediğini biliyorsa onun için her rüzgar uygundur..!”

“Başlanan her iş biter; yeter ki bilinçlice üretmesini bilelim..!”

“- İnsan, mantıklı düşünen bir hayvandır.”

“ Hafif acılar konuşabilirler; ama derin acılar dilsizdirler..!”

“- Kitapsız yaşamak, kör sağır, dilsiz yaşamaktır..!”

“-Küçük köpekler yabancılara nasıl havlarsa, eğitilmemiş Topluluklar da büyük adamlara öyle havlar..!”

Diyen 2020 yıllık bir Düşünür ve Yazarı saygıyla anarak cennetinde yeni yeni ekinli-ürünlü deyişler üretmesi ile baş başa bırakalım. Bizden olan Yunus Emre'lere, Karacaoğlan'lara da: “Cennet-Mekân!” diyelim; Sait Faik ABASIYANIK, gerçekten övgüye değer bir yazarımızdır.

-Edebiyatın bugünkü durumunu nasıl buluyorsunuz?

Bir karmakarışıklığın içinde yürekler acısı bir edebiyatımız var yarım yüz yıldır. Cahit Sıtkı TARANCI' nın dediği gibi:

“Neylersin ölüm herkesin başında;

Uyudun uyanamadın olacak bir gün.

Kim bilir nerde.. nasıl.. kaç yaşında..

Bir namazlık saltanatın olacak,

Taht misali o musalla taşında...!”

“Şiirini okuyor bugünkü edebiyatımız baştan sona.” Diye düşünüyorum ben. Kınayanlar da başım üstüne, katılanlar da...

-Yeni projeleriniz var mı, henüz yapmadığınız fakat niyetli olduğunuz neler var?

Tek bir yeni projem var: Seksen yedi yıldır ürettiğim çuvallar dolusu Yazılarımın, Notlarımın, Özdeyişlerimin, Anılarımın, Günlüklerimin ve öteki Emeklerimin yok olup gitmelerini önleyici önlemlerin alındığını, sağlığında görmek istemidir projem. Bu istemi salt kendi adıma öne sürüyor değilim haa! Asıl asıl Türk Edebiyatı ve hatta hatta Dünya Edebiyatı adına istiyor olduğumu da vurgulamadan geçmeyeyim...

-Azrail ile anlaşmanız olduğu esprinizi sizi tanıyan herkes bilir. Bu sizin yaşama olan bağlılığınızın, hayatı, insanları sevdiğinizin göstergesi. Yanılıyor muyum?

Gelmişiiiiz, gideceğiz! Bundan kaçış, kurtuluş yok. Bunu Azrail bizden daha iyi bildiği için:
“-bak Azrail Efendi! Benim daha önümde bitirilmedik dünya kadar işim var. Bu işlerimi bitirebilmem için benim en az (120 Yıl) yaşamam gerekiyor.gel seninle bir sözleşme yapalım; 120 yıl benim yanıma yaklaşma!” dedim.
“-Peki, olur..! Sana bir ayrıcalık tanıyalım..!” dedi, söz verdi. Gel bil ki, kalles mi kalles! Bakarsın bu gece kimselerin görmez tarafından gelir: “-Haydi, seni götürmeye geldim..!” deyip alır götürür. Elimiz ermez, gücümüz yetmez. Kuzu kuzu arkasına düşüp gitmek düşer bize de... Dünya böyle kurulmuş, böyle gidiyor şimdilik. Kişileri ölümden kurtaracak olan Azrail değildir, kendi yapıtlarıdır..!

-Bir yazar gözüyle; kalem, söz, aşk, doğa, sevgi kelimelerini birer cümle ile anlatır mısınız?

Kalem: Bir saptama aracıdır. Uçucu kaçıcı düşünce ve duyguları kalıcılaştırmaya yarar. Ama kalem demek, onu kullanan BEYİN demektir. O beyinin ürettiği ürün kalıcılaşmayı hak etmişse kalıcılaşabilir ancak...

Söz: Bir Atalar sözümüz var: “-Söz gümüş ese, sükut altındır!” der. Yazarın söylediği söz, gümüş değil, altından da değerli değerler yaratması gerekir ki, Kalıcı olabilsin...

Aşk : Bir de Aşk için söylenmiş Atasözümüz var: “-Aşk olmayınca meşk olmaz..!” der. Meşk: Çalışmak, uğraşmak, yaratmak ve devamlarını üretmenin, var etmenin erkidir... enerjisidir... gücüdür... Özellikle yazarlığa soyunan kalem ustaları, yazdığı yazıya âşık değilseler, ya da ona gereken enerjiyi vermiyor yahut veremiyorsalar, kalıcı eser yaratamazlar.

Doğa: Doğa, doğurgandır! Yeter ki yazarlarımız ekmesini, biçmesini, üretmesini bilsinler ve tembellik etmesinler. Doğanın verdiğini eksiksizce vermek, hemen hiçbir yazarın harcı değildir. Buna kimselerin gücü yetmez! İşte bu doğurgan doğadan ne kadar aslına uygun ve gerçekçi sunular yapıp suna-bilirse bir yazar, o ölçülerde büyük yazar olmayı, kaleminin hakkıyla hak etmiş olur..!

Sevgi: Sevgi, can taşıyan tüm varlıklarda vardır. (Bu “vardır” sözcüğünün içinde bitkiler de dahildir) Salt bu yüzden hiçbir can, sevmeden edemez..! Özellikle şairler, yazarlar, ressamalar, mermeri insan yapan heykeltıraşlar v.d. v.d. yaptıkları işi daha taşkın bir sevgiyle sevmek zorundadırlar. Verecekleri yapıtları, onlara verdikleri sevgileriyle eş-değerdedir! Diyorum ve böyle görüyorum ben.
Haydiyin hepimize ekinli ünlü çalışmalar dileyerek, söyleşilerimizi ağız tadıyla sunalım İnsanlığa..!

-Ağınıza, yreğinize sağlık diyorum uestadım... Değerli vaktinizden bana da ayırdığınız için sonsuz teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.